

Regionaal Colloquium neerlandicum
Terug Vooruit
16e regionaal colloquium van Comenius
Bratislava
3 tot 6 juni 2026

Eerste mededeling: Oproep tot bijdragen

„Wie het heden beoordeelt moet over voldoende verleden beschikken.“

Schoftentuig (1988) **Wim de Bie**

Nederlandse cabaretier, schrijver en zanger 1939-2023

Geachte leden van Comenius, beste collega's, beste neerlandici,

Na de succesvolle colloquia van Comenius in Olomouc in 2024 en de IVN in Brussel, afgelopen maand, nodigen wij u van harte uit om in Bratislava onderzoek te presenteren op de tweejaarlijkse bijeenkomst van Comenius. Het colloquium zal plaatsvinden van woensdag 3 juni tot 6 juni. Nadere informatie over hotels, reiskostenregeling en precieze plaatsen van het congres worden in volgende mededelingen gegeven.

Bij het congresthema hebben wij ons geïnspireerd op het dertigjarige bestaan van de vereniging voor neerlandistiek, Comenius, die op 30 mei 2025 werd opgericht, maar ook op de hoofdvakstudie Nederlands in Bratislava, die in 1996, ook dertig jaar geleden, haar eerste studenten vertalen en tolken Nederlandse taal en cultuur mocht verwelkomen. Een rijkgevuuld verleden, maar volop kijkend naar de toekomst, optimistisch maar vooruitziend naar uitdagingen, die ons de *digital humanities* en kunstmatige intelligentie brengen.

Een wetenschappelijke invalshoek zien we bijvoorbeeld, maar niet uitsluitend, in het begrip *histoire croisée*, de „gekruiste geschiedenis“, de historiografische benadering van Werner en Zimmerman, die tracht de geijkte paden van nationale kaders te verlaten, en (historische) processen in kaart wil brengen die zich lokaal, regionaal, transnationaal of internationaal afspelen. Deze vervlochtenheid en dynamiek is ons inziens een inherent deel aan de multidisciplinaire neerlandistiek, die dankzij vele projecten neerlandici van over de hele wereld verbinden.

Deze gedachte sluit aan bij de paradigmaverschuiving die zichtbaar werd in het themanummer *Transnationale neerlandistiek: taal zonder natie, culturen zonder muren* (Internationale Neerlandistiek 2010, nr. 48/1). Daarin werd het oude model van centrum en periferie, *intra muros* en *extra muros*, expliciet ter discussie gesteld. Transnationale perspectieven maken zichtbaar hoe teksten en ideeën zich verplaatsen, transformeren en

vermenigvuldigen in uiteenlopende contexten. Door de methodiek van de *histoire croisée* te koppelen aan deze transnationale blik ontstaat een onderzoeksruimte waarin wederzijdse beïnvloeding centraal staat, en waarin de neerlandistiek betekenis krijgt door de interactie tussen regio's, talen en culturen.

Juist vanuit dit perspectief worden de mogelijkheden en uitdagingen van kunstmatige intelligentie en *digital humanities* steeds belangrijker. Digitale technologieën doorbreken de grenzen van talen en culturen. Deze technologieën vergroten de zichtbaarheid en de transnationale verwevenheid van de neerlandistiek aanzienlijk. Tegelijkertijd brengen ze risico's met zich mee, want algoritmen en datasets bevatten vaak bias. Voor de toekomst van de neerlandistiek ligt hier een dubbele opdracht. Enerzijds is er de noodzaak digitale middelen creatief en strategisch in te zetten om de internationale dialoog te intensiveren. Anderzijds moet de discipline een kritische houding aannemen tegenover de ideologische en methodologische implicaties van deze technologieën. Alleen zo kan de neerlandistiek zich profileren als een vakgebied dat niet enkel historisch en intercultureel reflexief is, maar ook methodologisch vernieuwend en maatschappelijk bewust.

U wordt van harte uitgenodigd om een bijdrage voor te stellen. Bijdragen zijn bij voorkeur comparatief in de ruimste zin van het woord en kunnen de taalkunde, letterkunde, geschiedenis, cultuurlunde, didactiek, vertaalkunde en NVT-didactiek betreffen. De lengte van de lezing is in principe 20 minuten met vervolgens 5-10 minuten ruimte voor discussie.

U wordt verzocht om de titel van uw lezing (20+5 minuten), poster (tijdens de koffiepauzes) of presentatie binnen de doctorandi-incubator (15+10 feedback) en een korte samenvatting van ongeveer 250 woorden **voor 31 oktober 2025** te sturen naar <https://shorturl.at/yyKyh>

De abstracts zullen worden beoordeeld door het wetenschappelijke comité van het colloquium op 6 criteria: Gepastheid van het onderwerp van onderzoek, taal van het abstract, de duidelijkheid van de onderzoeksmethodologie, duidelijke definitie van het doel van het onderzoek, afbakening van het corpus en de onderzoeksresultaten.

Het is de bedoeling om een selectie van bijdragen als artikelen in verschillende tijdschriften te publiceren. Jonge onderzoekers worden van harte aangemoedigd om hun onderzoek te presenteren. Ook de geselecteerde abstracts worden gepubliceerd. Hierover volgt ook nog meer informatie.

Voor vragen rond het colloquium zijn we bereikbaar op: colloquium2026@fphil.uniba.sk

Met vriendelijke groet,

Ook namens het bestuur van Comenius,

Marketa Štefková en Benjamin Bossaert, organisatie colloquium Comenius 2026